

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többzetűri hirde-
tésnél olcsóbb. Nyiltér
sora 25 kr. Belyegűj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

A bácskai németekhez.

Légy üdvözölve, Bácska németsege!

Ajakra az, de ércelenre — nem;

Engedd a hazafiság koronáját

Nemes fejedre rávedzenem.

Mert nem hagyod, hogy másnak tartsanak,

Mint aminek te tartod önmagad, —

Gyanúsítod szemébe vágod a

Reád koholt aljas rágalmat.

Kimondod Isten és világ előtt, hogy

Te szereted e jó magyar hazát,

Mert összefortál véle; mert nyugalmat,

Élet, jogot, tápot, mindent — az ad.

S amint anyád meg nem tagadhatod,

Mert ösztönöd hegyelni készletet őt;

Vagy nem tagadhatod meg ezt a hont;

Hiszen bölcsöd az, majdan temetőd.

Kimondod azt, hogy itt a szószabadság

Kizárja a hivatlan gyámhadást;

Hogy nyelvetek s tanügytök védfalát

A törvényt ismeritek — senki mást;

Tolakszik az, ki megbízatlanul

Önérdékét reátok tolja fel;

Konkolyvetőknek részeteiről a

Jelletsugalta utálat felel.

E hon lovagnépétől eltanultad,

Hogy egy jogért egyszó a teher,

És himpellér előtted: aki az

Egyenlőség ellen izgatni mer;

Fitymálja más meggyőződésit;

Testvériség helyett vizsályt tanít,

Dühöng, ha más önérszén járva, nem

Fogadja el beteg hóbertjait.

Légy üdvözölve, Bácska németsege!

Szóval-kebellet egyaránt magyar,

Mert megmutattad újra, hogy hiába

Csahol reád a pangermán agyar.

Most rárváltál; hogyha még tovább

Csahol oktalan — hát föl se vedd!

A megretés a legjobb szájfosár;

S a felsülőkön felvilág nevet.

Dr. Molnár István Lajos.

Nyílt levél

a budapesti egyetemi „Zombori kör“ tagjaihoz.

Egy öreg úr, mikor Buda-
pesten a szabadkai kör meg-
alakult, azt a rossz viccet
kockáztatta, hogy: »Jobb,
ha a bácskaiak Budapesten
egy utcában se lagnak, mert
ha kettő kerül is össze, már
isznak. Hát még ha körre
egyesülnek?!« Ezen az
ötleten az akkori együttlövő
képviselők közül álló társaság
jót nevetett.

Pedig ez a felfogás, akármilyen általános is,
közelebről nézve fölületes és eltogult. Ha nem
az, és a mennyiben nem az: hát azzá kell lennie!

Az is lesz, ha jól indulnak. Ezen jövővöl-
léshez nem kell profétai szellem; fizikai törvény-

szerűség biztosítja azt. Mert: ami igazolja lét-
jogát, az áll és fejlődik.

Ebben körvonalozva van feladatuk is. Csak
ezt igazolják: cölt érnek.

Budapest ma már világváros. Nemzetközi
érdekáramlatok keresztezik benne egymást. A
létért való küzdelem örvényes hullámai döng-
tik még a leggondosabban előre kipáncélozott
ifju hajót is. Egy bizonyos: hogyharossz irányba
indul. jó célt nem érhet. Ki irányítsa hát? Csak
azok hivatják erre, akik már a fővárosi élet
apály-dagályán átestek. Hiszen senki se taníthat
olyan praksziszra, melyen maga át nem esett!

Az ember csak emberek között ember. Az
egyetemi polgár kötelmek teljesítésére és jogok
gyakorlására hivatott. De sem jogait, sem kötel-
meit nem ismerheti föl anyagi kár és idővesz-
teség nélkül, ha nincs, aki mindkét irányban
szakértelmes lelkiismeretességgel tájékoztassa. Te-
hát egy oly egylet, egy biztos világító torony,
mely minden bácskainak megmutassa vágyott
kikötője révpartját: elvitázhatlan szükség; a si-
keres és anyagi megtakarítással, szellemi előme-
netellel biztosítandó pályaképességhez — talizmán.

Megyenkben négy főgymnasium van. Át-
lag évenként 80 pályavégzett tanulót eresztenek
szabad szárnyra. Ha közülük tíz papi pályára
megy, húsz ide-amoda elzúlik: még mindig vagy
ötvenig való azok száma, kik az egyetemen ke-
resik jövő életcéljukra való képesítésüket. Ke-
vés van közülük, aki Budapesten biztos gyámi
oltalomra számíthat. A legtöbb csak úgy neki
repül a kék világnak. Felének, azon az egy pár
forinton kívül, melyet magának összekuporga-
tott, reményei és szorgalma: képezik egész tő-
kéjét.

Ezeket minden irányban tájékoztatni; a fő-
városi légkörnek számos erkölcsileg és anyagi-
lag dögleletes ragálya ellen védelmezni; válasz-
tott pályájuk teendői iránt felvilágosítani; szóval
öket repülni tanítani — mind az önök nemes
feladatai közé tartozik.

Ennélfogva egy ily egyesület szükséges
volta, tehát létjoga, a priori igazolva volna.
Igazolva vagyon kétszeresen az által hogy más
megyék ifúsága már régesrég megelözte erész-
ben a nagy Bács-Bodrogh megyéjét.

És itt oly szót ejtettem el, amely néhány
új reflexzióra kényszerít. Csak őszinteségemet
rohatják meg, ha neheztelnek, hogy erészben
kezdeményüket kifogásolom.

Önök tudják — kell tudniok — azokat a
történelmi okokat, melyek a politikai Magyarok
decentralizációját minden téren kívánatosá te-
szik. De csak bizonyos fokig!

Hazánk ezredéves története a bizonyosságom,
hogy a politikai forgácsokra való szakadástól nem-
zetünk őrangyala és jó érzéke megövtá e földet.
Mi csak megyéket ismerünk. Azokon belül ké-
pezünk közigazgatási apróbb egységeket; de
már annyira sohase mentünk a részek önálló-
sításában, hogy politikai szempontokból még in-
kább kis egészekre forgácsolódunk volna.

A társadalmi érdekek még szorosabb tö-
mörülést parancsolnak. Annál hatályosabb és
logikább e parancs, minél bizonyosabb, hogy a
társadalmi érdekek még különféleképpen levén a
politikaiaknál: a politikailag egységes érdektár-
sak összetartozandóságát megbolygatni és apró-
bb részekre osztogatni már éppen nem engedik.

Ezen felfogásom alapján egyenesen kimon-
dom: hogy részemről Budapesten nem »Zombori
kör«, hanem egy »Bácskai kör« megalakulását és
céltámasz működését vagyok kénytelen óhajtani.

Alakitottak már ily különlegességet a sza-
badkaiak, imént az újvidékiek, utánuk Önök.

Minek ez az önértelmitő szétbomlás? Hiszen
Bács Bodrogh megye egy politikai egész; Önök
mint itteni illetőségűek, együttesen képezik an-
nak jövő reményét, jövő hangadó nemzedékét.

»Concordia res parvae crescunt; discordia
maximae dilabuntur.«

Ha osztják felfogásomat — egyesüljenek.

Hisz ez kölcsönös jóakarattal könnyen le-
hetséges. Versenyezzenek a szereplési jogról
való lemondásban s a rájuk váró kötelmek tel-
jesítésében: és kész lesz a kívánatos egyet-
értés.

Ha Önök ilyenformán fognak egyesülni:
sem a megyénkbeli országos képviselők, sem a
földi nagy emberek nem fognak idegenkedni az
Önök pártolásától. Sőt okos eljárás mellett a
megyénkbeli főgymnasiumok igazgatóit és taná-
rait, a legfelső osztályokba járó tanulók szüleit
is bevonandják érdekkörükbe. És ha ők ezt a várt
bizalmat nem előlegezik: akkor se csüggedjenek
el. A hitel a mai világban az igazolt multra
szól. A szolid cégek hamar megszerzik. Legye-
nek féltékenyek egyetleik hírnevére; ne tege-
nek semmi olyast, ami kétértelmű magyaráza-
tokra adhat alkalmat; tartsák az Önök iránt
érdeklődő egész közönséget pesszimistáknak: és
hamarosan oly tekintélyt biztosítanak egyetük-
nek, hogy lefelé és fölfelé egyaránt imponálni
fognak.

Addig is, míg ily értelemben kidolgozan-
dott alapszabályaik vétele alkalmából a részle-
tekre reflektálhatnák, fogadják saját nevében
és elbarátaiméban szíves üdvözlömetem.

Zombor, 1882. március 30

Dr. Molnár István Lajos.

Felső bácskai levelek.

IV.

Zenta vidéke, ápril hó.

(A „Kecske és Káposzta“ története. — Színészeink. — A hallva-szül-
lött. — Gábor esteje. — Nyílt kérelem. — Zenta város t. polgár-
mesteréhez. — A népiskolai igazgató állomás pályázati eredménye.)

Zentán, a mártius 17-iki közgyűlésen, egy olyan
„Kecske is jól lakják; a Káposzta is megmaradjon“ —
féle, természetben lezajlott történet — játszattott le.
A „Kecske“ szerepét D . . . s L . . . s adta;
ama bizonyos „Káposztát“ pedig — a kapitányi állás
képviselete.

Hát iszen! nem is volna az olyan rossz; ha 2—3
féle hivattal — egy személyben lehetne összpontosítani.

Például: ha az árvaszéki jegyző — ki egyuttal
polgármesteri referens is — lehet egyszersmint kapitá-
ny; ugyan miért ne lehetne főjegyzőnk, számvévő,
pénztárnok és ellenőr? Vagy pedig; jó öreg Papp
Antalunk a ki gazd. tanácsos; ugyan miért ne lehetne
még teszem az — árvaszéki ülnök és vár. őrmester?
Szóval: ha D . . . s esete után tovább és tovább
mennénk, a városi összes hivatalokat milyen szépen le
lehetne szállítani 2—3 személyre, és ez — — mily
nagyszerű (!), mily okszerű (?) gazdálkodás lenne! . . .

Szerencsére: korifeusainkon felül, ott van a t.
vármegye, majd helyre állítja az ismét — a ferde
gondolkozást.

* Szerencsénk van — Thalia apostolaihoz.

* Ez egyszer igazán: szerencsénk!

Miklós Gyula társulata oly karban áll, mely a
vidéki színészetnek jobb erőiből van szervezve, s azt
a pártolást, mellyel közönségünk a szintársulatot ed-
digelé támogatta, megérdemli. Van 70 bérlet, s ezen-
kívül minden este — telt ház.

Adjá Isten: hogy Zenta helyreüsse a szegszárdi
— deficitet.

* Circumdederunt! . . .

* Meghalt biz az, mielőtt született volna.

. . . Hej-hej! de is ősméri a „Bácska“ az ő or-
szágát, s országában — az ő embereit . . .

Hát kérem; ez a bucsúztatás a „Bács-Bodrogh
megyei közs. tanítótestület“ zentai főokjának „Tanügyi
Közlöny“ét — illeti.

* . . . Circumdederunt . . .

„Bácsország, Bácsország!“ — nem kell neked
paedagógia még ma sem, birjon bár az — az „ujság“
ingerével.

Az egész nagy vármegyéből e „Tanügyi
Közlöny“re, mindössze 8, szóval: nyolc előfizető
jelentkezett, — és így természetes, miképp a zentai
közs. tanítótestület jóakaratu szándéka, törekvése meg-
halt a közöny miatt; szegyéne . . .

* Csitt levelező „irj—att!“ . . . betörök a fej . . .

Képzeld magának a kedves olvasó: egy, 65 sze-
mélyből álló férfitársaság, melyben képviselve van a
földművelés, ipar, kereskedelem, tanügy, hadsereg, cle-
rus, jog, egészségügy, pénzügy, állami s városi tisztikar,
magánzó-földbirtokosság; továbbá magyar, német,
szerb; végre, róm. kath., görög kel., möz. vallásu,

mondom: képzeljen ily 65 személyből álló férfi-társaságot kiki magának a legfesztelebb, a legbarátságosabb kedélyhangulatban együtt mulatni esti 8 órától kezdve másnap kivilágos-kiviradig, — és ha ezt, ha ily képzelmet alkotott magának a t. olvasó; ugy szellemileg tudhatja, hogyan ültük mi meg Zentán — Gábor név-estéjét, Gombos Gábor, városunk általános tisztelt polgármesterének névünnepe.

Utóhangul e feljethetlen estére csak annyit mondok (bárha ez által kedves polgármesterünk erszényét még jobban meglapítom, mi azonban nála, mint a gentleman-ember példányképeénél semmit sem határoz): engedje isten, hogy a jövő Gábor-estékre — még több legyen, mert ez csak azt fogja bizonyítani, hogy a Gombos Gábor név közbecsülésből, népszerűségéből a jövőben nemhogy vesztett, de inkább és inkább szilárdult, növekedett!

Adjá ég: hogy — ugy legyen!

Uram, uram! Zenta városának tek. Polgármestere! — kéresem van az urhoz.

Tudtomra a belvárosi közs. fosztályok tanítói, csak a tavali évben is, kétszer kérelmeztek az iskolaudvar büzhödöt szemetjének kitakarítását; — de ez ügy, az akkori polgármester garasos-takarékoskodása miatt, még manapság is ott van, mikép az érintett iskola udvara, a piaci nagy-közönségnek gyalogárnyékszekéjét képezi, — méltó megbotrátkozására, még a legkomiszabb — gyomorok is.

Teljes bizalommal fordulok azért urasághoz, Zenta város polgármesteréhez, s tisztelettel kérem: miszerint, az erkölcsiség, a közegészségügy, az illem s a szépség iránti tekintetből hivatalból oda hatni sziveskedjék, hogy e fertelmes szökástől köznépünk végre-valahára elszoktassák, elriasztassák, mikép a város legszebb pontján lévő iskola legyen valóban iskola, — és ne legyen pöcetelep.

Ajánlom szerény felszólalásomat erélyes ügybuzgalmába.

36-an vannak biz. és nem — 27-en. —

T. i.: a népiskolai igazgató aspiransok. — Szép szám, — sok salakkal.

Szerencsém lévén a kérvényekbe betekinteni, becsületes lélekkel modhatom: mikép a pályázati feltételeknek e 36 közül, csupán kettő felelt meg teljesen igazán, és pedig: Madzsev János s Czehe Győző urak. Madzsev urnál azonban nem kis szöveget üt az ember fejébe az a nagy? valjon őt az élte delén lévő férfit, a jeles paedagogust, miért nyugdíjazta a magas kormány? mivel ezt ő, kérvényében bölcsen elhallgatta! Aligha valami — nagy kutyá nem volt, sőt nincs még mostanában is az ő kertjében.

Van-e 36 pályázó közül azután sok oly rostálja, kit, biz' Isten! még szállásra sem mernék az iskolába tanítót alkalmazni.

Csak hiába, türelmes — a papiros!

Szokimondó ember lévén, nem hallgathatom el azt sem, hogy e 36 pályázó közül van többek között egy, ki a nyelvészeti csoportból polgári-iskolai oklevéllel bír, és ennek az ípsének, a kérvényhez csatolt kérése — hemzseg a nyelvtani hibáktól.

Boldog Isten! ez egyetlen egy eset nem-e ad teljesen igazat annak a józan gondolkozású iskolászeki tagnak, ki az állítja:

„Többre becsülök, s mindenkinek elébe teszek egy oly embert, oly néptanítót, kinek becsületes törekvéséről, helyes szakértelméről magam, személyes tapasztalásból meritek valódi, hamisíthatlan meggyőződést!”

E hallott szavakhoz — mint teljesen független ember — hozzáteszem:

Legnagyobb igazságot valóban annak, ki így gondolkozik, s e szerint cselekszik akkor is, mikor majd eljön az idő — népiskolai-igazgatót választani, Zenta város tanügye élére!

Veritas.

Gyümölcsészet.

Zombor, 1882. március hó.

Itt a tavasz!

Munkára hát, ha a gyümölcsösben célt érni óhajtok!

Jó lehet, hogy sokan lesznek, kik eme felhívásomra azt fogják válaszolni: mit tegyünk? — hisz nem értünk a gyümölcsfa nemesítéséhez, és annak esetleges további ápolásához!

Igaz, magam is úgy voltam eme felszólítással mindaddig, míg boldog emlékü Mihálovits János bajai képezdei s. tanár ur nem vezetett be egy kissé a gyümölcsfa nemesítésének titkaiba.

Az is igaz, hogy azóta már szép egy pár év is elmúlt; továbbá nem is volt egy jó ideig terem az ebbeli működésre. De idővel ez is megnyílt, és én elkezdtem működni.

Szépén is folyt már munkálatom, és hozzá még szép sikerrel is jutalmazott, míg ime az isteni gondviselés egy reám küldött betegséggel meg nem akadályozza további működhetesemet.

No de azért nem zúgolódom eme felsőbb határozat miatt; hisz szenvedni, és a reánk mért csapást türelemmel viselni, keresztényi kötelességünk! . . .

Hanem azért nem csüggedek, mert ha gyakorlatilag nem is vagyok jelenleg képes a működésre, ugy elméletileg óhajtom a gyümölcsfa nemesítés áldáshozoz mezőgazdaságunkat tovább fejleszteni. Miért is ime azonnal hozzá látandok a fenti felszólításom mikénti végrehajtásának boncolásához.

Azonban nem gondolják t. olvasóim, hogy én t. Lukácsy ur világhírű gyümölcsészünk szaktudományával bíró gyümölcsész vagyok; miért is előre ki kell jelentenem, hogy én t. Lukácsy urnak csak egyik inasa vagyok, a gyümölcsészetet tekintve. De mindamellét, iparkodni fogok, t. olvasóink előtt a gyümölcsészet gyakorlati részét ugy előadhatni, hogy abból a nálammal gyengébb vagy tájékozatlanabb gyümölcsészek is szép hasznot vonhassanak le maguknak.

Igaz, nagy fába vágtam a fejszemet! De azonban az is igaz, hogy ha az ember nem próbál, nem is tanulhat!

Hisz régi közmondás az, hogy „gyakorlat teszi a mestert!”

Azért tisztelettel kérem mindazokat, kik esetleg eme a gyümölcsészetről, vagy jobban mondva, a gyümölcsfa mikénti tisztántartásáról írt cikkemet olvasni fogják, és ha ebben valami hibát vennének észre, azt megjegyzésükkel kijavítani el ne mulasszák; mert ezáltal nem csak nekem, hanem a közjólétnek fognak hathatós áldozatot hozni.

No de a bevezetésből legyen elég ennyi!

Lássuk tehát: mi teendők volna jelenleg a gyümölcsös kertekben.

Legelső teendőnek tartom a még le nem szedett hernyókat tisztán leszedetni; mert ha ezzel nem sietünk, ugy a nap heve ezen kárttevő férgeket ki fogja minél hamarabb keltetni, és ők azután a szokott garázdálkodásukkal a várva-várt gyümölcszűretünket még a fák virágzásában meg fogják tartani; nekünk pedig eme elmaradásunkért a bosszankodást és a gyümölcs nem élvezhetését fogják háladatosságából jutalmul hagyni. Tehát iparkodjunk hernyó uraimékat a leszedés által ártalmatlanokká tenni, hogy így azután a gyümölcs megérése idején, helyettük mi bővelkedhesünk a zamatos és egészséges gyümölcs élvezetében!

Megtörténvén a hernyó leszedés, következnek a fatörzs és ágak minden gaztói megtisztítása; mivel nemcsak a fa koronáján, hanem a fa legparányibb hasadékaiban is lehet elrejtőzve egyik vagy másik gyümölcsfánkban kárttevőnk petéje; mi ha el nem távolítjuk, kikélik, és ekkor ezen hivatal vendégek még a kivésési felkelőkkel is elkeseredettebb harcra kelnek fel ellenünk, azaz gyümölcsfánk pusztítását érte.

Azért tehát, hogy még a csirájában fojthassuk el a gonoszt, hogy ne járjunk vele ugy, mint az orosz cár a nihilistákkal, vegyünk egy erős, de tompa konyha kést, vagy ehhez hasonló más erős vaseszközt a kezünkbe és menjünk ki vele a gyümölcsösbe. Itt egyenkint minden fáról vakargassuk le az elválni akaró fakéreg, mert az ily fakéreg alá szokták a kárttevő pillék és rovarok petéiket lerakni. A levakarás után kapargassuk ki a fa minden hasadékat, nehogy azokban a lerakott peték megmaradhassanak, mivel az esetleges kikelésük vésthozóvá válhatna.

Ha a fent elősoroltakkal már készen vagyunk, ugy nyessük le a fa koronájáról mindazon ágakat, melyek elszáradtaknak mutatkoznak, mivel az elszáradt ágak is káros befolyással vannak a fa további fejlődésére és gyümölcsözésére. Azonban a nyeshelyeket ne hagyjuk bekenetlenül, se ne hagyjunk a fán igen hosszúra nyúló csonkokat; mivel ez mind a nyeshely beforrását késleltetné, mi csakis a fa szenvedését idézné elő. Azért a levágni szánt ágat, egészen közvetlen a kihajtásnál kell lemetezni, vagy lefűrészelni olyannyira, hogy csak alig észrevehető csonk maradjon a lefűrészelt vagy levágott ágból; mely sebhely aztán felhérszurok és egy kevés birkafaggyú-keverék tűzőni összevegyült vegyületeivel bekenendő; azonban figyelemmel legyünk arra, hogy eme keverékünk ne legyen igen forró, mivel eme máz forró állapotbani felkenése a fa üszkösödését idézhetné elő.

Ne kerülje ki figyelmünket azonban a fára lerakodni szokott moh se, mert ez a fára ép oly káros hatása, mint az emberi testre nézve a rüh.

Egy szóval, iparkodjunk gyümölcsfainkról mind oda nem tartozó tárgyakat letisztítani; mivel ezek mind ugy a fa további fejlődésére, valamint a gyümölcs termésére kimondhatatlan káros befolyással vannak.

Ha azonban a fa koronája igen sűrű volna, ugy nyessük ki a fa mindazon ágait, melyek keresztbe állanak; mivel az ily keresztbe álló ágak csakis a fa gyümölcselenséget idézik elő. Tehát, ne legyünk kíméletese a legszebb hajtás irányában sem, ha azt feleslegesnek véljük, mivel az ily kímélet által többet ártanak mint használnának a fának.

Figyelmünket ki ne kerüljék az ugynevezett vízajtások sem. Ezek rendszeren a faág elgörbülésén szoktak igen buja és minden lombozat nélküli igen egyenes hajtásokban mutatkozni. A mely fán tehát ily vízajtások mutatkoznak, ezeket vagy egészen, vagy csak két három rügy — szem — meghagyásáig nyessük vissza; mert ha tovább nőni hagyjuk, ugy az ily vízajtások a fa kiveszését fogják előidézni.

El lévén tehát a fára nem tartozó részek távolítva, ekkor készítsünk magunknak, illetőleg a gyümölcsfának még biztosabb megtisztítására sárgaföld, friss marhaürülék — gané — oltott méz és ló- vagy más állati vizeletből álló ritka keveréket, mely vegyítékünkkel azután jó bőven meszeljük be a fa törzsét és a főbb ágakat; a többi fakorona részeit pedig, ha a szükség megkíváná, mossuk meg ló- vagy más állati vizelettel, vagy fahamuból készített luggal, mi is a netán még a fán maradt kárttevő pillék és más rovarok petéit ki fogja irtani.

Ezen az imént elmondott bánásmóddunkkal nem csak a kárttevő hernyók és más rovarok petéit fogjuk kiirtani, hanem a fa trágyázását, annak jobb növekedését és gyümölcsözését erejét is elő fogjuk mozdítani.

Ennyit vétem a fa tisztántartásáról, annak fejlődése, trágyázása és gyümölcsözése előmozdításáról megjegyezni.

Jövöre pedig a gyümölcsfa-nemesítés módjáról leszek bátor egyetmást előadhatni.

Kuzmics Lajos
néptanító

Bodrogh vármegye története

Donoszlóvicz Klimentől.

(Vége.)

V.

A megye első terület cserelésétől — Bács megyével való egyesítéséig.

1714—1802-ig.

(Bodrogh megye határpöze Bács megyével.)

Az 1714-ben ujon visszaállított Bodrogh vármegye a következő községekből állott: Temerin, Gardinovac, Kács, Pétervárad, Bukin, Zsablya, Csúrogy, Titel, Palánka, Kovil, Gajdobra, Szt-Tamás, Szilbás, Mohol, Kanizsa, Zenta, Becse, Parabutya, Petrovoszello, Mosorin, D. Szt-Iván, stb. Mint látjuk akkoriban Bod-

rogh vármegye hollétét nem tudták kimutatni, sőt Bács vármegye maga előnyére Arad megye mellett levőnek mondta, ott is lévén egy Bodrogy nevű helység. Bodrogh vármegye helyét Bács megye foglalta el. A visszaállított új megyének határvonalát meg sem tudták állapítani, mi azután igen sok visszaélésre nyújtott alkalmat.

Az első megyegyűlést 1715. március 25-én Újvidék mellett tartották gr. Nádasdy Pál főispán elnökölte alatt, hol a királyi leirat felolvastatott, a főispán be lett iktatva és a tisztikar szervezve. — Már itt óvás lett tette Bács vármegye ellen, ki az eredeti — régi Bodrogh vármegye helyét elfoglalta; és különben is a főntebb említett községek csak névleg voltak Bodrogh megye birtokába, mert Bács megye hatósága alatt állottak. Bodrogh megye csak III. Károly leiratának papírosán létezett. Tehát a megye területét bitorló Bács megye ellen a megyének pört kellett indítani, mit azonnal foganatosítottak is.

Az ügy megvizsgálására kiküldött comissio 1716. január 21-én ült össze Zomborban — Patacsics György boszniai püspök elnökölte alatt. — A vizsgálat kiderítette, hogy Bodrogh vármegye a Duna-Tisza közti felső részén fekszik, Szabadka és Zombor a megyében van, s a megye nevét a monostorszeghi határban fekvő Bodrogh várától vette, — az első pört Bodrogh megye nyerte meg.

A peresített Bács megye ez ítélettel magát sértve érezte és a királynál felülvizsgálatot kért intra dominium. A király utasítá a nádort, hogy a pör felülvizsgálatára határidőt tűzön ki, mi gróf Nádasdy Pál bodroghi főispán sürgetésére nem is sokáig késétt. A felülvizsgálatot Patacsicsnak kellett volna vezetni — de meghalván, — helyébe Berkes András váci püspök lett kinevezve ki Glavenics Sebestyén, pécsi kanonokot küldötte a hely szinére, ez Zomborba hívta meg a két megye megbízottait.

Többszöri határnap kitűzése után, miután az ítélettel megkísérletet kiegyezést nem jöhetett létre, végre 1717. sept. 18-án ült össze a bíróság ítélni. — Elnök: Glavenics Sebestyén, Bodrogh vármegye képviselői: gr. Nádasdy Pál főispán, br. Pejacevics György alispán, Gruber Mihály, Ostrosoczky Imre, Srimáczy József. Bács megye képviselői: Viszlói András érseki jószágigazgató, főbíró: Barbacsi Ferenc, Arbanc Mátyás helyettes alispán, Skarity János jegyző, Csejtei Pál bíró és Kelemen János tiszti ügyész. — A bíróság határozata: hogy a Mosztonga alatt, — Monostorszegh, Tovarisova és Széplak kivételével — Bukintól a Duna folyó mellett Titelig, onnan át Verbászig, — Szabadka irányában menve; az e térbe eső fekvőség Bodrogh vármegyének tekintessék. Az ily kikanyarított új területű megye harminc faluból állt néhány elpusztított várossal. Azonban az ítélet végrehajtásakor Bács megye tetteleg elszegült és ennek főügyésze Kelemen János egy Bodrogh megyéhez intézett átiratában a legerélyesebb hangon az ítélet végrehajtása ellen tiltakozott.

1718. január havában Bodrogh vármegye Palánkán Pflugbeil Ferenc pétérváradai parancsnok, mint a bécsi hadi tanács biztosának elnökölte alatt gyűlést tartott. A megye a titeli és futaki járásokra lett felosztva. Felolvastatott a bácsmegei bizottság és bécsi hadi tanács átirata. Bács megye elismeri az 1717. szept. 8-iki határozat érvényességét s igéri, hogy Bodrogh megyét e birtokában háborgatni nem fogja; mire viszont az elnök Pflugbeil örngyari indítványára Bodrogh vármegye kötelezi magát azon birtokok kiadására, melyekről okmányilag kimutatható lesz, hogy azelőtt Bács megyéhez tartoztak.

Bács megye alig, hogy ezen kölcsönös megegyezés életbe lépett, saját érdekében mindenféle régi okmányokat kutatott, tanúvallatásokat eszközölt amelyekkel netán egy vagy más Bodrogh vármegyéhez tartozó községre jogát kiterjeszhetné — míg minden oly tárgyakat megsemmisíteni törekedett, miből Bodrogh vármegye ezelőtt hozzája tartozó birtokára igényt támaszthatna. Bácsmegeyének sikerült is néhány községre jogát kimutatni, melyeket azonban Bodrogh vármegye kiadni vonakodott — inkább a pör megújítását sürgette.

Berki András váci prépost elnökölte alatt 1720. szeptember 20-án ült össze a bizottság. Hogy pedig minden befolyástól a bizottság ment legyen — két vidéki megye küldötték adták mellé: Bencsik Mátyás pesti és Petróczy Mihály baranya megyei esküdteket. Az ítélet a következő:

„Minthogy Bács megye adatai igazolják, hogy ezen megyéhez tartozott hajdan Kaputh most Kupuszina a Duna mellett, Apáthi, Doroszló, Belső-Zond, Külső-Zond, Bajkút, Csaszló, Tótfalu, Csomaifalva, Arnoth, Újfalva, Keresztúr, Baksonhát, Széplak, Prága most Paraga, Petróc most Petrovács, Futak és Boldogasszonyfalva most Gospodince: azért ezen egész területet a római sáncokig és pedig Kupuszinától a Duna mentében Titelig, a Tiszán fölfelé Új-Becséig, de ennek kizárásával, Bács megyének oda ítéltetett. Minthogy továbbá Bodrogh megye hiteles adatokkal bebizonyította, hogy ezen megyéhez hajdan tartozott községek: Papi most Popovác, Hetes, Csente, Monostor, Bodrogh, Borthán, Nagy-Küld, most Kolluth és Baracska, ugyanazon Kupuszinán felül a Duna mentében fennállottak, innen pedig a megye Solt megye és Kis-Kunság határai mentében Jánosin most Jankovác és Szabadkán át tovább terjedt Martonyos és Nagy-Kanizsa között Csongrád megyével érintkezett, a Tisza mentében Kis-Kanizsát, Zentát, Szt-Mihályt, Újfalut és Új-Becsét magába foglalva, Új-Becsé alatt ismét Bács megye határához közeledett: azért ugyanazon Új-Becsétől kezdve a Tisza mentében Kanizsa befoglalásával, innen pedig nyugat felé Szabadkán és Jánosin át a Kis-Kunság és Solt megye mentében a Dunáig s ennek balpartján Kupuszináig, de ezt kizárva, az egész terület Bodrogh megyének volt oda ítéltendő.“ (Steltzer Frigyes: „Újvidék“).

Hivatkozások történet ez ítélet hozatalánál a következő okmányokra Bodrogh vármegyéi illetégek:

1333. Becsei Imrénének Garai Ilona elzálogosítja Bodrogh megyei Kekunes nevű birtokait.

1353. Bodrogh vármegyéhez tartozott Felső és Alsó Adorján, mely községek Zentától nem messze fekvettek.

1464. Nepti István kapja Berthán és Thatarév Bodrogh megyei birtokokat.

Melléklet a „Bácska“ 15-ik számához.

1503. évi okmányban Arnad és Ujfalu Bodrogh megyében említetnek.

1519. Pongrácz Katalin férj. Ujlaki Lőrincné tiltakozik a budai káptalan előtt Török Imre ellen, ki Szabadkát, Tavankutot, Madarast, Fábiant és Vörösegyházat mint Bodrogh megyei birtokait elfoglalta.

1522. okmány szerint Bodrogh vmegyéhez tartoztak: Tóthfalu, Vismel, Kiszaka, Szt.-György, Bodrogh, Bodrogh-Monostor, Tyzház, Usth, Sári, Udvard, Cheok, Kisfalud, Keckés, Nagyfalu, Jullás, Kétház, Nagy-Héts, Esztralya, Leszkér, Barthán, János, Papi, Kis-Héts, Geszt, Cséth, Varaska és Jutk.

1536. okmány szerint: Varasd, Barthán, Baracka, Szt.-György, Kormos, Paris, Thatarév és Priszky mint Bodrogh megyei birtokok említetnek.

Bodrogh vmegye tehát Bács megyével a fentebbi ítélet szerint területet cserélt, — és Bodrogh megye eredeti területe lett benne kijelölve. Azonban ezen ítélet Bács megyének nem volt irányere s felszólította Bodrogh megyét az egyesülésre, de mit Bodrogh megye a leghatározottabban visszautasított. Most már Bácsmege nyiltan lépett föl Bodrogh megye ellen. Baja város, — mely eddig Bogrogh megyéhez tartozott — Bács megyébe kebelezetett, mert Bács megye több községet ígért cserébe, — de midőn a községeket Bodrogh megye birtokába akarta venni, Bács megye képviselői szavukat megszegették s a birtokba vételt halállal való fenyegetéssel megakadályozták. Bodrogh megye mégis itt-ott egy községet birtokba vett, de mit az akkori hatalmas Bács megye háromszorosan megtorolt. — Így ismét a régi zavar állott elő, csak hogy még nagyobb mértékben, mivel mindkét fél okmányokra támaszkodott foglalásainál.

Bács megye főispánja gr. Csáky Imre az udvarnál kegyelt és befolyásos ember, kieszközölte, hogy Berkes András fentebb idézett helyes ítéletét a nádor úgy corrigálta ki: Zombor, Szivac, Gákova, Parabut, Verbász, Alpár, Píros, Temerin és Turiát Bodroghnak a többi pedig Bács megyének kell átadni. Azonban midőn a végrehajtásra került a dolog, Bács megye karhatalommal ellentét. A nádor e miatt előbbi ítéletét úgy változtatta meg 1721. dec 21-én kelt leiratában, hogy Bodrogh megyét Szabadka, Martonos, Szivac és Becse közé szorította. E pusztá kis vidék községei katonailag kormányoztattak, úgy, hogy pusztán csak csak névleg állt fenn Bodrogh vármegye ezentul.

Draskovics Lipót gr. bodroghi főispán 1746 és 1747-ik években igen sokat fáradozott Bodrogh megye eredeti, régi területének visszaállításában, de eredménytelenül, mert Bács megyének is nagy befolyású pátronusai voltak. Dacára, hogy a megye már csak névleg létezett, követeket mégis küldtek az országgyűlésre Urbanecz Mátyás és Adamovits Bálint személyében, kik még verificálva lettek, sőt 1729-ben is felküldték képviselőjüket Hammerschmid Antal és Furer Imrét, kiket az országgyűlésen gúnymosolylyal fogadtak s egyike a következő satyricus verset mondták:

„Non sedes, ignota fides, dubius comitatus,
Non proprii erines, nuncius iste quis est?“
(Ungarische Magazin IV. kötet)

A tisztai határörvidéket az 1741-iki országgyűlés feloszlatta s ekkor sokan azon reményben voltak, hogy Bodrogh megye Phönixként újra fel fog támadni. Mária Theresia királynő tett is Bodrogh megye érdekében valamit. Meghagyta ugyanis 1759. febr. 5-én gr. Battyáni akkori nádorispánnak, hogy Bodrogh megyét barátságos uton különítse el valamiképp Bács megyétől. A nádor ennél fogva egy bizottságot szervezett, mely Pesten székelt, s mivel a békés kiegyezés nem sikerült 1760-ban a bizottság előtt a két megyét ismét perlekedve találjuk — Felperes volt ifj. Grassalkovits Antal gróf, mint Bodrogh megye főispánja s képviselője, alperes pedig Klobusitzky Ferenc kalocsai érsek Bács megye főispánja s képviselője. A közel 50 év óta folyt pört nem lehetett oly könnyen eldönteni. Elővették ismét a régi okmányokat, megkezdődtek a tanúhallgatások, sokáig tanulmányozták az ügyet és mint azelőtt úgy most is az ügy elhanyagoltatott és ad acta tételre, mint sok más ügygel szokott történni, ami kis tejtörést idézne.

Végre is a már csak papiroson létezett s Bács megye által kormányozott Bodrogh megyének akként adták meg a kegyelem döfést, hogy 1791-ben Úrményi József főispánja alatt a hosszú ideig pörbe bonyolódott két megye törvényhozásilag egyesített. Az 1802. országgyűlésnek 8 ik törvényeikében az ország rendei kimondták: tekintve hogy hosszú időn át Bács és Bodrogh megye együtt kormányoztatik, véglegesen egyesítsék. Armány, furlang, hazugság és erőszak végre is az 50 évig tartott pörben győzött. — Így szünt meg Bodrogh — a kezdetben tiszta magyar, de később a különféle nemzetiségűekkel betelepített megye, a hatalmasabb Bácsmegegyének áldozatává lett. Úrményi József volt az első, kit Bács-Bodrogh törvényesen egyesített megyék főispánja cím illetett meg.

VI.

Bodrogh megye volt főispánjai.

1135. Lambert. — 1145. Dénes. — 1156. Appa. — 1163-69. Henrick. — 1169-72. Gatha. — 1188. István. 1192-93. Domokos és udvarbíró. — 1198-99. Fulko. — 1199-1200. Tivadar. — 1200-1204. Tibore. — 1205. Mátyás szerint Moch. — 1205. Benedek. — 1206-12. Jula v. Gyula. — 1212-14. András. — 1214. Berthold kalocsai érsek és Miklós nádor. — 1215-17. Jula v. Gyula nádor. — 1217. Bánk. — 1218-19. Oehuz udvarbíró. — 1219-24. Jula v. Gyula nádor. — 1224-25. Chák v. Csák. — 1228. László udvarbíró. — 1228. Okhuz és Jula v. Gyula udvarbírák. — 1234. Jula v. Gyula 1234-40. Demeter. — 1269. Jakab nádor és Mize. — 1279. Marczaly Gergely macsói bán. — 1291-1300. Jakab egyuttal szathmári főispán. — 1300. Kopos v. Kokos tolnai főispán. — 1301. Heyze Tolna és Baranya főispánja is. — 1306-07. Henrick bán Tolna, Baranya és Somogy főispánja is. — 1312. Garai Pál, valkói f. is. — 1313-28. Kozól Pál ma-

csói bán Szerém és Valkó m. f. is. — 1328-33. János de Buzád macsói bán. — 1335-38. Ostffy Miklós bán Baranya, Valkó, Szerém m. f. is. — 1339-1348. Szekesői Hercegh Péter. — 1356. Ujlaki Miklós Valkó, Baranya és Szerém m. f. is. — 1359. Garai Garay Miklós, Baranya és Valkó m. f. is. — 1375. Horváth János, Baranya Szerém és Valkó megye főispánja is. — 1382. Liskói Pál Szerém és Valkó m. f. is. — 1383. Koroghy István Baranya Szerém és Valkó m. f. is. — 1390. Lossonczy László Baranya Szerém és Valkó m. f. is. — 1397. Maróthy János és Perényi Péter Baranya Szerém és Valkó m. f. is. — 1409-1410. Fedemesi Miklós az említett 3 megye főispánja is. — 1410. Ujlaki László az említett 3 megye főispánja is. — 1418. Garai Dezső az említett három megye főispánja is. — 1429. Ujlaki Péter és István az említett 3 megye főispánja is. — 1433. Garai László és Péter az említett 3 megye főispánja is. — 1447. Garai László. — 1498. Som Jósá temesi főispán is. — 1498. Czobor Márton és Imre. — 1503. Czobor Márton. A török hódoltság után: 1707. Turn Henrick gróf. — 1714-21. Nádasdy Pál gróf. — 1721-29. Czobor Márk gróf. — 1746. Draskovits Lipót gróf. — 1759-80 ifj. Grassalkovits Antal gróf. — 1780-tól kezdve Bács megyével együtt lett kormányozva.

Cünödés.

Kezemben az újság olvasgatom
Meg-meg riad olykor gondolatom.

Hogy küzd, forr a világ, hogy gyűl a vész,
Hogy sürög a gazság, bomlik az ész.
A százeztű armány hogy tör elé,
Hálóját hogy veti mindenféle:
És a sarga ujju éhes halál
Szárnyait felvonva lesben hogy áll.
At-atsuhan olykor a táj felett
Hová meghalni jár a képzelet,
Hol sok hideg ajak nyög bús panaszt

De a dicsőségzaj tulhatja azt.
Az ember — isten képe mása,
Az ördögnek lesz cinkostársa,
Kezében igazság, jog haldokol,
Uralg a szenvedély, győz a pokol,
Az istenadta nép remegve vár,
Fölötte csaphod a viharmadár,
Nincsen remény, nincs hit — bármerre néz,
Sötét a láthatár, kitör a vész.
És szarvára messze téren
Vérár dagad nagy kövören;
Gyűl a hullá, tűn az élet . . .
Közel nagyon az ítélet.

Kezemben az újság, olvasgatom
A jövőbe száll el gondolatom.

Sok ország népe összerobban
És tepik egymást bösz birohban,
Hol sok kopár hegy égbe nyúl,
Csatlog, pusztít a harc vadul.
Ágyú dörög, rohannak a hadak,
Alant a völgyben támad vérvataik,
Száz avar piros leszen tőle,
Sok viéznék ez a szemfedője.
Kék Bosphorus habja vértől pirul,
Halálos szél süvölt hullámirul.
Százereknek kelet . . . nyugotra vál,
Lakmározik az éhező halál.
És tart a harc és zúg a vész,
A fényes nap homályba vész,
Reá borul felleppalást,
Hogy ne lássa a gyilkolást.

Kezemben az újság, olvasgatom
Elborul, sötét lesz gondolatom.

Ha szűn a vész, lesz csend iszonytató,
Csak mely, nehéz sohaj lesz hallható,
Millyő kebel hörg gyötrelmes panaszt,
És milljó atok éri majdan azt,
Kinek szarvára annyi ember élet
Gyorsabban, mint a pára semmivé lett,
És csendes estén milljó képzelet
Bolyongja át a szörnyű vérhelyet,
Hol temetetlen annyi hullá áll,
Miből támad emésző döghalál;
A hikkre többé már meg nem virrad
Kéket testvér, hű nő, apa sírat.
S míg a hatalom gögösen nevet
A nyert csaták, a győzelem felett,
A szegény nép könnyezve áll

S apellál föl az égre,
Villámaint hogy küldje el
A gyilkos nemzedékére.
S az Isten?! . . . alszik vagy megunta már.
'Sz e nyomorult földre vigyázni kár!

Mi lesz sorsa majd a szegény magyarnak
Hogya kitör mérge a bösz viharnak?
É szegény nép, mely tünt, remélt,
Kit minden bánt, mindenki sért,
Kit megcsalnak, hitegetnek,
Kigúnyolnak, kinevetnek.
Ha összegyűl e hon fölött a felleg,
Mitől távol vidékek is remegnek,
Megterhesül annak sötét hebele,
Csupa vésszel, pusztulással lesz tele.
Ha megdördül majd rémesen felettünk,
Megállunk-e, kik sohasem remegtünk,
S majd egy borzasztó csattanás ha hallik,
Egész nemzet szívén ha át nyíllalik,
Ha Isten és harunk éltünk nem ója,
Ha a felleg tüzét, lángját leszörja:
Marad-e még magyar a földtekén?
. . . Szegény hazám de szánlak én!!!

Kezemben az újság olvasgatom,
Mozdul a betű a fehér lapon.

Kajabusa.

Előfizetésre felhívás

„B Á C S K A“

V. ÉVFOLYAMÁRA.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr

NEPTANITÓK SZÁMÁRA:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Előfizetési pénzek: BITTERMANN NÁNDOR
könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Hirek.

Táviratok. Hodságh, márc. 31. Hodságh közsege német ajku, de magukat szívvel lélekkel magyaroknak valló polgárai mai napon elhatározták, hogy a Deutscher Schulverein üzelméi ellen tiltakozásukat és rosszslásukat kifejezendők, a hodsághi választókerület német ajku polgárait a husvétii ünnepek folyamán Hodsághon tartandó négygyűlésre összehívni fogják. Osztermayer József, ifj. Trischler Ferenc, Dux Károly, Trischler József, Rausch Antal, Schwerer Mihály, Rausch Ede, Schumacher Jakab, Korény Béla, Willmann Mátyás, Märzweiler Antal.

Ujverbász. Az országhirre szert tett berlini „Deutscher-Schulverein“ magyar-államellenes működése ellenében, mult hó 31. itt tartott értekezleten egyhangulag elhatározatott, hogy ápril hó 10. azaz husvét második napján d. u. közsegiünkben egy négygyűlés tartassék. A meghívások úgy kerületünkbeli — mint a szomszéd német közsegekhez, már elküldettek. Erős reményünk van, hogy német honfitársaink nagy számban fognak e gyűlésen megjelenni, s itt nyilvánosan is fognak bizonyosságot arról tenni, miképp mint azelőtt — úgy most is a legjobb hazafiak közé tartoznak.

Hirek az állandó választmányból. Zenta városában a rendszeresített szándékolt népiszkolai igazgatói állás helyeseltetik oly megjegyzéssel, hogy a megválasztandott köteles lesz netáni beteg kartársait helyettesíteni. **Topolyának** azon határozata, hogy a segédjegyzőnek fizetését 100 frttal fölemeli, tekintettel annak tanusított érdemeire, helybenhagyatik. **Topolyán** a községi végrehajtói állás rendszeresítése helybenhagyatik. **Topolya** község, orvosának fizetését 500 frtról 850-re emelte; helybenhagyatik. Ez csak az érdem méltányos elismerése. **Moholy** község 100 öl fűzfájának 2 frtjával való eladása nem engedélyeztetik, mert a községi téglaegyetben hasznosabban értékesíthető. **Moholy** község Karakásevits Simon jegyzőnek a közbizton-

sági közegeknek kioktatásért 500 frtot szavazott meg; az ellene felfolyamodók elutasították. Reméljük, hogy ez a munkája jobban sikerült, mint a kataszteri, melyekért neki a község hiába fizetett vagy ötezer forintot. **Glozsán** községe harmadfelezer forint árvtári hiányának a község általi megtérítése iránt az árvászek vizsgálat tartására és intézkedésre szólított. **Apatinban** két új tanítói állás rendszeresítettik. **Bezdan** község azon határozata, hogy a legelő, mely egy előbbi községi határozat szerint bérbe adni határozottat, közhasználatra tartassék meg; feloldatik azért, mert a község kiadásaira annak hasznosára fedezetül van fölvéve. **Földváron** egy községi kézbesítői állomás rendszeresítettik. **Szlanisits** község a segédjegyző és írnok fizetését 100-100 frttal fölemelte. **Kucura** község belvizeinek lecsapolására megfelelő községi adó kivetését kéri. Helybenhagyatik **Szamos** szerződés a felelős örökkel helybenhagyatik oly záradékkal, hogy csak a községi csendőrség szervezéséig érvényes a szerződés. **Petrovszellő** 751 frttal kíván a táviró felállításához hozzájárulni. Helybenhagyatik. **Bogojeva** község házat építeni szándékozik, mi helyeslő tudomásul vétetik, de oly puruttyák a tervek, hogy visszaadtnak s a község azokat szakértő által elkészített utasítottik. **Moholy** község legelőfelosztási határozata formahiány miatt feloldatik. **Bács-Földvár** kötelezi magát, ha a községtől a csonthalomig az út kiépítettik, 5000 frtot fizetnia megyei uti alapba. Helyeseltetik. **Borsódon** az elüljáróválasztás, közbevetett felfolyamodás folytán, újból megejtendő **Tovarisován** a községi tisztújítás megsemmisítettik. Alispán megjegyzi, hogy ezentul a kandidációról és választásról külön jegyzőkönyvek beadását közzérendelileg fogja szorgalmazni. **Zenta** város azon határozata, hogy Gombos Gábor polgármesternek és Mikosevits József ügyésznek a járáspöri egyezség létrehozása körül tanúsított buzgalmaért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék, helyeslő tudomásul vétetik. **Tataháza** községnek jegyzőlak és kocsmáépítés iránti engedélykérése visszautasítottik, mert se a tervek, se a törlesztési mód bemutatva nincsen. **O-Becse** községének orvosválasztása, miután a pályázó a magyar nyelvben szóval és írásilag való jártasságát nem igazolta, megsemmisítettik és új választást rendeltek el. **Torzsa** községnek belvizei levezetése iránt szakértővel kötött szerződése helybenhagyatik.

Főispán ur Putnik Rezső vizsgált számtisztviseltb. megyei számvevőnek nevezte ki.

Pályázat van hirdetve a zombori járásbírói állomásra. Javadalma: 1500 frt fizetés, 200 frt lakbér.

Temerin. A budapest-zimonyi vasut újvidékszáki vonalrészén erősen haladnak a munkálatok. Ha semmi akadály nem zsidbasztja folyásukat, a felépítésmények augusztusig mind elkészülnek és szeptember folyamán már megnyílhatnak a közlekedés. A dunai hidtól az állomásig 150 ezer, az állomástól tovább fölfelé 130 ezer köbméter földmunka volt teljesítendő s ez egynegyed-rész hián már készen van.

A zombori első üsegegyező szövethozatnál a jövő heti befizetések husvét második napján eszközölhetők. A szöv. igazgatósága.

Beküldetett. Egy helybeli tűzifakereskedő szombaton 200 frtot vesztett el, meglátta ezt valami privátdiener, utána szaladt, és a talált pénzt kézbesíté, ezért a tulajdonos markába nyomott jutalmul — két kemény piculát!

A Verbsziazik csak kimutatják hazafiságukat! Husvét vasárnapján népgyűlést tartanak, melyben a „Deutscher Schulverein“ ellen erélyes fellépésüket elhatározták.

A zombori éitaonica Pártos tervét elfogadva azt 400 frttal díjazta az építést pályázat útján eszközözendő.

Színházunk építéséhez e napokban hozzáfognak Barthal és Szemző urak a pápai színházat mely terv után a mi színházunk épülni fog, személyesen megsemmisítették.

Hanzmann Ignác az „Elefánt“ vendéglőse e hónapban ünneppélyesen fogja új és díszes mulatókértjét megnyitni a Kulnesits-téle házban.

Mint értesülünk Monostoron papirgyárat szándékoznak felállítani. Városunkban egy szeszgyár felállítása jövedelmezőbb lenne.

Zsablyan Aranczik Athanáz, f. évi március hó 27-én megtartott aljegyzői választáson egyhangulag kikiáltott.

Gyászhr. Nagybudafai Vermess Nándorné szül. Hüppmann Luiza úgy a maga, valamint gyermekei: Lajos és Nándor, nemkülönben Veres Gábor és neje Gallinszky Emilia, gyermekeik: Béla, Ella, Kamilla, Mariska, Károly, Erzsike, Emma és Etelka, nemkülönben több rokonai nevében is, mélyen elszomorodott szívvel jelenti felejtethetetlen szeretett férje, illetve atyjuk és testvér Nagybudafai idsb. Vermess Nándor föld-birtokos urnak, f. évi március 31-én, életének 61-ik és boldog házasságának 22-ik évében, hosszabb betegség után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme f. évi április hó 2-án, délután 3 órakor, fognak a gyászszárnál: IV. ker., kalap utca 18. sz., a rom. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a keresepi út melletti temetőbe lévő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat hétfőn, április hó 3-án, délelőtti 9 órakor, fog a szt. Ferenc rendiek templomában az egek Urának bemutatni. Budapest, 1882. március hó 31-én. Béke hamvaira!

A zombori első üsegegyező szövethozat folyó évi április hó 2-án tartott rendkívüli közgyűlésén az 1881.

évi számadások jóváhagyása után azon évi igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadott. A közgyűlés másik főbb tárgyát az alapszabályok módosítása képezte, melyek a módosításra kiküldött bizottság tervezete alapján legnagyobb részben változatlanul elfogadtattak.

Pályázat az új-palánkai II. oszt. m. kir. mellék vámhivatalnál V. oszt. ellenőri állásra.

Arverések. Ábel János 10265 frtra b. ingatl. jul. 2-án Palánkán. — Deutsch József 3000 frtra b. ingatl. ápril 20-án Ó-Kanizsán (Zenta). — Jakovlyevics Velykó 3000 frtra b. ingóságai ápril 7-én Adán (Zenta).

Névmagyarosítás. Bernhardt Engelbert bajai lakos Beresényi vezetéknevet választott.

Szántás- és eke-verseny Német-Palánkán május hó 2., esetleg 3-ik napján. Rendezi a bács-bodroghmegeyi gazdasági egyesület. Felhívjuk a t. közönség figyelmét a tervezet következő pontjaira: I. Szántás-verseny. Célja a szántó ügyességét kitüntetni, tekintet nélkül az eke minőségére. Alapul vétetnek: a szántás mélysége, az időtartam és a munka minősége. Az igavonóerő lehet lovas (kettős v. négyes) vagy ökörfogó (kettős vagy négyes). Díjak: első díj 3 drb arany, 2-ik 2 drb arany, 3-ik 1 drb arany. II. Eke-verseny. Különböző gyártmányú ekek, céljuknak megfelelőleg (a mint mélyítésre vagy forgatásra használtatnak), egymással összehasonlítva, viszonylagos jószág, szilárdsága, beállító szerkezete. A kintüntetési neme és fokozata mint az előbbinél — A versenyben részt vehet minden megyénkbeli egyén. Tér- vagy belterületi nem lesz. Magán szállásokról gondoskodva lesz. Bejelentéseket ápril 30-ig elfogad és közelebbi felvilágosítással szolgál a „Verseny-Bizottság“ N.-Palánkán. Az elnökség.

Ujvideken a hazafias „Nedelyni Liszt“ c. szerb lap m. hó 26-iki számával beszünt.

A b.-almási polgárság 1882. évi április hó 10-én (husvételhétőn) Váner Flóri-féle vendéglőben zártkörű táncvigilát rendez. A tiszta jövedelem egy itthelyt alakulandó egyesület javára, — esetleg a bizottság által meghatározott jótékony célra lesz fordítva. Belépti díj személyenként 40 kr. Kezdeté esti 8 órakor. Álmas, 1882. évi március 27-én. A rendezőség.

Palánkáról panaszkodnak, hogy S. K. kincstári főerdész, a verseny-szántáshoz kellő földnek átengedését szükeklüben megtagadta; ellenben egy kincstári bérlő a saját bérélt részéből szívesen engedte át a kellő földdarabot.

A földmívelési- ipar- és keresk. ministerium megenyked. egyletéhez ily értelmű leiratot küldött: Miután az egyéves ménesikók vásárlása már eddig is oly intézménynek bizonyult, mely idővel az alkalmas községi mének jelentékeny szaporítására vezethet, s máris egyes vidékeken azt a nagyfontosságú eredményt szülte, hogy a gazdák a kedvező eladhatás reményében, választott esikőiket jobban kezdik tartani, — a földmívelési minister elhatározta, hogy ez éven ismét 150 darab egyéves ménesikót vásároltat az állami lötenyészési intézetek részére. Ennélfogva felhívta a megyei lötenyészési bizottságokat, hogy ezt a határozatot a megye területén közhírré tegyék s a vásárlásra határnapot tűzzenek ki. — E lövővár f. hó 17-én Szent-Tamáson, 19-én pedig Szabadkán tartatik meg.

A Magyarországból Ausztriába küldendő szarvasmarha-szállítmányoknál követendő eljárás tárgyában a közmunka- és közlekedésügyi minister f. é. 23,207 szám alatt a hazai vasutakhoz a következő leiratot intézte: A cs. kir. kereskedelmi minister ur közlése szerint az osztrák vasutak mihez tartás végett értesítve lettek, hogy az előfordult állatkinzás megatlása végett 10,000 kgrm. hordképességű közönséges négykerékű kocsiha legfeljebb 9 drb nagy szarvasmarha rakhatók be. Tekintettel azonban azon nehézségekre, melyek az osztrák tartományokban érvényesített fenti szabálynak figyelmen kívül hagyása által a Magyarországból Ausztriába küldendő marha-szállítmányoknál, különösen az által idézettek elő, hogy a küldemények az osztrák határállomáson megbiányoltatván, a marhákat egy kocsiból a másikba kellene átrakni, mi eltekintve a kezelési nehézségektől és a szállítmányoknál késleltetésétől sok esetben a küldemény szállítását is lényegesen megdrágítaná, felhívom címet, hogy állomásai közegeit megfelelően utasítsa, miszerint az osztrák tartományokba szánt marhák feladásánál a küldőket a fentiekre figyelmeztetve, oda hassanak, hogy a kocsiha legfeljebb a megállapított maximális számú állatokkal rakassanak meg.

Mithologia. Ezen cím alatt a „Bácska“ f. évi 14-ik számában egy cikk jelent meg, melyben egészen körülményesen leíratik, mikép K. község deputációja a bajai vásáron bika helyett ökröt vett; s minthogy több oldalról tudomásomra jött, hogy a nevezett K. község alatt Krusevlya község értendő, s hogy így a nevezett cikk Krusevlya községre vonatkozik, nem sajnáltam a fáradságot, hogy a dolog mi voltát kipuhatóljam, és a szerzett biztos adatok alapján bátor vagyok cikkirő urnak abbéli állítását, miszerint Krusevlya községe bármikor is bika helyett ökröt vett volna teljesen alaptalannak nyilvánítani, és határozottan visszautasítani. S.

A kulai állandó mákedvelői társaság e hó 1-én adta az „Egyetlen leány“ című színi előadást, mely igen jól sikerült, és 70 frt tiszta jövedelmet is hozott, melyből 20 frt az ottani óvodára 50 frt pedig az állandó színpad költségei törlesztésére fordítottat. A szereplők névsora e lapok mult számában már közölve lévén; tehát azok újabb elősorolását mellőzzük; sikerült jätékukra pedig más hasonló alkalomkor nézetünket elmondván, azt most ismételn, annyi volna, mint a dunába vizet hordani; azonban a két új tag Fikácsi Gyula és Gaál Pista urakat, kik szerepüknek kitünőleg megfeleltek, ki kell emelnünk. Az előadást rögtönzött és kedélyes táncfőzérke követte, — a táncosok közt ott láttuk Kula és Környéke szépeit között: Feliczides Aranka, Wighard Paulina, Fontányi Mariska, Wolf Aranka, Kahn Aranka, Bognár Vilma, Reiner Emma, Kantavary Mariska, Tópai Róza és Bella, Strasser és

Zányi kisasszonyokat, és egy díszes láncolatát a kulai szép asszonyoknak.

Klió.
Az árvászeki letétek kezelésére nézve az 1877-ben kiadott utasítás 19. §-ában meghatározott eljárásra nézve kételyek merülvén fel, a pénzügyminiszter, egyetértőleg a belügyminiszterrel, a következőket rendelik: „A kir. adóhivatalok oly esetekben, hol az árvászek a készpénz letéteményezés alkalmával a kamatnak az adóhivatal által teljesítendő időnkénti kifizetését nem rendelte el, vagy ha a kamat felvételére a fentebb említett utasítás 19. §-ának 1. pontja szerint jogosított árvapénztárnok, gyám, vagy gondnok azokat az esedékességet követő 5 hó alatt fel nem veszi, — a január 1-én lejárt kamatokat ugyanazon év június havában, és a július 1-én lejárt kamatokat december havában esatolja a tőkéhez, oly módon, hogy valamennyi és föl nem vett kamatokat a mondott hónapokban az árvászeki letéti naplóban kiadásba s mint kamatozó tőkét ugyanott bevételbe helyezi és az így elszámolt kamatokat külön jegyzékbe foglalva tudomás és saját naplójába leendő bejegyzés végett — az árvászekkel közli. A hó végén az árvászeki letéti naplóban kiadott kamatok összege, mint eddig — a függő államadósági naplóban számolandó el. Az ily módon tökésett s ennélfogva az eredeti tőkébe olvasztott kamatoknak az árvászek újabb utalványa alapján fizethetők ki.

Jankovácon Fehér János regalebélőt márc. 23-án virradóra ismeretlen tettesek megfojtották. A nyomozás erélyesen folyik.

Latínovics Gábor, Baja város országos képviselője, a Szent-István társulat alapítója közé lépett.

Terék István óbecsei gazda elhalt.

Ujvideken az árvatárnoki és irodatisztai állásra 5-5 pályázó jelentkezett. A döntés az áprilisi közgyűlésen lesz.

Schatz Ignác filipovai plébános ur március 25-én meghalt. Szép halála volt, a legszebb férfi korban, a még csak 50-ik éves korában elhunytak, az utolsó pillanatokig eszénél volt, paptársaival szót váltott, csendesen kialudt életének fáklája, melyet az emésztő szívbaj és tüdővésznek tüze fölemesztett. Már pár nappal halála előtt részesült az utolsó szentségekben s megcsinálta végrendeletét. Temetése vasárnap március 26-án történt, elképzelhetni a részvétet, mellyel az egész községnek örege, fiatalja, feledhetlen, valódi atyaként szeretett lelkészét, az örök nyugalomba kísérté. A temetési szertartást Szakácsy Sándor Kula kerületi esperes ur végezte a környékbeli papság segítségével melletti, ki egyszersimut a templomban történt beszentelés előtt rövid alkalmi beszédben esetelte az elhunytak közhasznú érdeműs működését. Megható volt még a négyes hangban énekelte szép bucsuzató Turnowszky Sándor helybeli tanító ur vezetése alatt. A helybeli lövészek egylete szintén zenekarával vett részt a meghalt gyászünnepején mely d. u. 1/2 4 órától 5-ig tartott. Minden esetre mély részvét-el tölti a gyászhr mindazoknak szívét, kik a boldogultat közelebről ismerték. Béke hamvaira. Egy jelen volt.

Egy magyar káplár külföldön. A bregenzi járásbírószág jelenti, hogy Adler Géza, a 23. gyalogezred bajai születésű káplárja, Pollák név alatt január 27-én és 28-án Lindauban a „bajor udvarhoz“ címzett vendéglőben lakott és a vendéglő tulajdonosától 60 márkát csalt ki. Ugyanis egy bajai szálló tulajdonosának adta ki magát, s mint mondta, több hétig akar Lindauban tartózkodni és színelig sürgönyözött is egy bécsi bankárhoz 100 márkáért, de alig kapta meg a vendéglőstől a 60 márkát, eltűnt. Azelőtt három nappal a saját neve alatt lakott Bregenzben Magyarországi ismerőseinek, a kikkel ott találkozott, azt mondta, hogy ezredétől van kiküldve a kaszárnyának megvizsgálása végett, mert abba magyar katonák fognak szállásoltatni. Adler mult hó 28-án utazott el Bregenzből. (P. H.)

Esküvő. Bruck Izidor bajai fiatal nagykereskedő, f. hó 7-én vezette oltárhoz a balassa-gyarmati zsinagógában Feledi Lidia kisasszonyt, Feledi Henrik kereskedő bájos leányát.

A belügyminister az igazságügyministerrel egyetértőleg eirendelte, hogy a közigazgatási tisztviselők, midőn hivatalos cselekményeikért vagy mulasztásikért a törvényszékek által feleletre vonatnak, alaptalan zaklatások kikerülése végett ne vádoltassanak közvetlenül a kir. ügyészek által, hanem a vád a törvényszék elé való terjesztés előtt közlendő az illetők hivatal főnökeivel, az alispánnal vagy polgármesterrel s ezek nyilatkozata 8 nap, esetleg előbbi határidő alatt bevárandó. A belügyminister reméli, hogy az alispánok vagy polgármesterek a mint ügyelnek arra, hogy a tisztviselők az alaptalan vádak sulyától meelőbb megmeneküljenek, úgy közreműködnek a valódi bűnösök megérdemelt megbüntetésére nézve is.

O-Becseről értesítenek, hogy Szücs János ottani tanítónak dr. Kellner után fordított munkája „Gondolatok a nevelés- és tanítás köréből“ címen már husvára meg fog jelenni. Ára 1 frt 50 kr.

A kulai ipartársulat újabbán a vásározási sorrend megállapítása tárgyában szabályzatot dolgozott ki, mely az alispán jóváhagyásával életbe lépett. Ezen kívül e társulat az iparos-segédék számára szállót is létesített.

Az ideai fegyvergyakorlatok az egész országban állomásozó gyalogezredeknel és vadász-zászlóaljakkal május 1-én veszik kezdetüket és 13 napig tartanak. E fegyvergyakorlatokra az 1873., 1875. és 1877-ben besorozott tartalékosokat hitták be.

A belügyminister közzéadta tudatta a törvényhatóságokkal, hogy a ministertanács határozata szerint ha államhivatalnokok tébolydában ápolatnak, ápolási költségei fejében fizetésüknek csak azon része foglalható le, mely megfelel az illető szolgálati idejéhez képest özvegye vagy árvaí által igényelhető ellátási összegnek, a többlet a családnak szolgáltatandó ki.

Uj adóhivatal. Bács megye területén, Ó-Becse községben felállított új adóhivatalhoz következő községek oszthatnak be: a zentai kir. adóhivatal kerületéből: Ó-Becse, Petrovszellő és Moholy; az újvidéki kir. adóhivatal kerületéből: Turia és Bács-Földvár; a kulai adóhivatal kerületéből: Szent-Tamá. Selyemtenyészési tanfolyam tartatik április hó 3 és 4-én Ujvideken, melyre az alsó dunai II. III. és

a csajkás kerületek összes néptanítói meghívták. A megye részéről a néptanítóknak ingyen fuvar s a kormánybiztoság részéről 1 frt 50 kr. napidíj, tehát összesen 3 frt biztosították. A résztvevőknek ápr. 3-án kell jelentkezniük Ujvidéken a kormánybiztosnál.

Tavaszi kura. A természet haladásában most következett be ismét azon minden évben visszatérő időpont, mely sokak által ugynevezett tavaszi gyógymód-ra használtatik fel, melynél a legtöbb esetben természetes ásványvizek vétetnek alkalmazásba. Nem fölösleges tehát épen most, ezen célok egyikének leginkább megfelelő vizre, a gieszhüblí savanyúvizre figyelmeztetni, mely gyógyhatásánál fogva egy egyszerű házi, mint fürdőlatogatónak előkurára föltötte alkalmas, kitűnő hatású a légző és emésztő szervek hurutja ellen; ezenkívül „gieszhüblí“ mint egészséges és kellemes asztali ital is kedveltségben részesül s jeles tulajdonai által már régtől fogva igen kiterjedt népszerűséggel bír.

Az alföld-fümei vasut a múlt évben bevett 2,043,747 frtot, kiadott 1,453,326 frtot, a bevételi többlet tehát 590,420 frt. Az előző évhez képest a bevételek 101,566 frttal vagyis 52 százalékkal nagyobbak, a kiadások pedig 34,280 frttal vagyis 23 százalékkal kisebbek. Az üzleti eredmény e vasutnál, bár mint vízvégéljük, a múlt évben kedvezőbben alakult.

A budapest-zimonyi vasut újvidék-szabadkai vonalán, a Piroos és Kiszács községek Alpár-Irmova gróf Chotek uradalma területén, a szükségelt földterületek a vasútépítés céljára f. évi márc. 23-án az újvidéki törvényeszk által kisajátították, és a vasútépítési fővállalatnak átadták, — a vasuti munkálatok azonnal elkezdtek. — Gróf Chotek abbéli kérelmével, hogy a vasutirány eltolassék, a magy. kir. közmunka-és közlekedési ministerium f. évi márc. 9-én 6881. sz. a. kelt rendelete alapján elutasított, és a közigazgatási bejárás jegyzőkönyv határozata helybenhagyott. Az uradalom egyéb követeléseivel felett a m. kir. ministerium még végleg nem határozott.

A magyar ipar pártolása A pénzügyminister rendeletei uton utasította a pénzügyi hatóságokat, hogy a hivatalok szükségleteinek beszerzésénél ügyeljenek arra, hogy azok ne csak külföldi vállalkozók által szállíttassanak, hanem hogy a szállított cikkek valóban hazai eredetűek legyenek. Ha oly cikkek beszerzéséről van szó, melyek belföldön nem állíthatók elő, vagy ha a minőség és ár tekintetében oly különbség forog fenn, mely a külföldi cikkek előnyösebb voltát kétségelenné teszi, a pénzügyi hatóságok a pénzügyministerium határozatát tartoznak kikérni.

A „Regényvilág“ e kitűnő szépirodalmi folyóiratunk 13. füzetével idej folyamának első félévi folyamát zárja be, egyszersmind felszólítja előfizetőit, hogy a harmadik negyedévre, illetőleg a második félévre való előfizetéseiket mielőbb küldjék be. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr., félévre 3 frt, egyes füzet ára 25 kr. Előfizetéseket elfogad minden honi könyvkereskedés és Révai Testvérek könyvkiadóhivatala Budapest IV. Koronaherceg utca 2. sz.

Jótekmények hangverseny. A zombori kaszinó-együleti dalárda 1882. évi április hó 10-én (husvéthétfőn), a „Vadászkürt“ szállóház nagytermében műkedvelők szíves közreműködésével fele részben a magyar szent korona országainak veres kereszt egylete, fele részben pedig saját pénztára javára hangversenyt és táncvigalmat rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1) A kápolna. Férfikardal Becker V. E.-től. — 2) A kis harang. Kettősdal. „A mesterné asszony“ című operettből Suppé Ferenc-től, szövegét írta dr. M. I. L. Éneklik Lovich Aranka és Thim Flóra kisasszonyok. — 3) A vadászok visszatérése. Hatszólamu vegyeskar-dal zongorakísérettel, Conrad K. E. „Dalárok utazása“ című dalművéből. — 4) Olaszországi emlék. Ábránd zongorára Meyer Lipóttól. Játssza Drakulic Darinka urhölgy. — 5) „*“ 6) „Dalra barátim!“ Férfikardal Storch A. M.-től. — 7) Tamasháti emlék. Magyar ábránd zongorára. Játssza Blumenthal Gusztáv ur. — 8) „Hogyha kedves az élet.“ „Gyöngyvirág a bokor alján.“ „Esti szellő“ és „Utea cuca“ — népdalok. Énekli Városov László ur. — 9) Finale a „Kornevilli harangok“ című dalmű második felvonásából, magán-, kettős- és vegyeskar-részletekkel, Planquette Róbert-től. — A magánrészletek Tárcey Jozefin urhölgy, Práznovszky Lajos, Goeser Vilmos és Városov László urak éneklik. — Babić Adél, Drakulic Darinka, Falcioné Milla, Heindlhofer Emma, Lovich Aranka, Payerle Flóra, Rezsnyei Ilona, Tárcey Jozefin, Thim Flóra, Trischler Emma, Vojnits Bella és Wundszám Ida urhölgyek, valamint Blumenthal Gusztáv és Koratpatfinszky Ernő urak szíveségből működnek közre. — Kezdeté 8 órakor. Belépőjegyek 80 krajcárjával Falcioné Gusztáv ur kereskedésében előre is válthatók. A veres kereszt egylet javára szánt adományok ez alkalomból köszönettel fogadtatnak. A bajai Fischer-féle rablás ügyében márc. 31-én

Szabadkán nem volt végtárgyalás tartható, mert Engländer fővádlott örültnék mutatta: . . . vagy tette magát. Az orsz. tébolyháza vitték.

A tegnapi közgyűlésen árvaszéki könyvelővé Raab Béla állami számtiszt lön egyhangulag megválasztva Főispán ur a kandidáló bizottságba Vojnits Dávidot, Szemző Gyulát és dr. Offenheimer Vilmost nevezte ki: alispán ur indítványára pedig beleválasztattak Ertl János, Széchényi Jenő és Autunovits József urak.

Böröcsök József óbecsei fiatal embernek bünyében, ki múlt évi november 11-én a szegedi Feketes sas szálloda egyik szobájában magát és kedvesét meglötte (ez utóbbi sebében meg is halt), márc. 19-én ítélte a szegedi fenytörvényszék. Böröcsök Józsefet atyja, tekintélyes óbecsei polgár, gondos nevelésben részesítette jó sikerrel végzé el tanulmányait, kikerült az iskolából, visszatért az apai házhoz, s a család tagjaival együtt gazdálkodáshoz fogott. A dolog azonban nem volt inyére, folyton korhelykedett, költött, ha atyjától pénzt nem kapott, a szegény öreget fenyegetni kezdé, sőt egyszer pisztollyal rá is lött. Ezért Böröcsök négy évet töltött a váci fegyházban. Mikor hazatért, újra kezdte a régi életmódot, atyja féltvén tőle, saját vagyonából s az anyai örökségből lassankint 1545 frtot adott neki. Böröcsök a múlt őszön vagy ezer frttal elhagyta a szülői házat, s azon ürügy alatt, hogy állást keres magának. Budapestre, később Temesvárra, végül pedig Szegedre ment. Mulatott, dorbézolt, míg a pénzében tartott, Szegeden már mindenét elélté, újra tehát apjához fordult segélyért, ki neki ismét négyszáz forintot küldött. Itt ismerkedett meg Kiss Juliannával egyik nyilvános helyen, s az örülésg beleszeretett. A leány látszólag viszonzta Böröcsök vonalmát, a jó pénz reményében. A fiatal ember azonban jól látta, hogy a leány szerelme merő hazug tettetés. S erről meg is győződött. Ekkor határozta el magát arra, hogy a leányt és önmagát is megöli. A leány egy ízben kijelenté, hogy szeretné Budapestet látni. Böröcsök engedett a kérésnek s még azon éjjel Budapestre utaztak. Másnap azonban ismét Szegedre mentek vissza, de a leány még nem elégedett meg a kéjtudással, most már Szabadkára vágyódott, mibe Böröcsök is készséggel beleegyezett. Szabadkán Böröcsök már tisztában volt szándékával, hogy a leányt és önmagát is agyonlővi. Egy hatlövetű forgópisztolyt vásárolt s csőveit megtöltötte. Egy ízben kérdezé a leánytól: — „Meg tudnál-e értem halni?“ — „Miért ne?“ — volt a közönyös válasz. Böröcsök nagyon jól tudta, hogy a leány az ilyen válaszzal mit akar mondani. November 11-én a déli vonattal mentek Szegedre vissza Szabadkáról s egyenesen a Feketes sas szállodába hajtottak. Böröcsök szobát nyitott, ebédet kért, mit kedvesével költött el. Ebéd után a leány felélté teli bundáját s így szólit Böröcsökhöz: „Most már elmék haza, az asszony bizonyosan haragszik, hogy 4 napig oda maradtunk. Fizesd ki hát, a mivel az alku szerint hátralékban vagy, ha pedig pénzed már nincs, kíséj el hazáig s aztán igazold magad.“ Böröcsök fölkel az asztaltól, s gyöngye, csaknem suttogó hangon beszélt a leányhoz. — „Hát csakugyan itt akarsz hagyni. Kedves Julesám, maradj itt, mutasd meg, hogy szeretsz.“ — „Nem maradhatok tovább“ — vágott vissza a leány dacosan s azzal a bunda egyik ujjába a karját bedugta. — Most Böröcsök villámsebességgel kirántá zsebéből a forgópisztolyt s kedvese mellébe lött. — A leány tudvalevőleg jan. 18-án hosszú kínos szenvedés után meghalt. A törvényszék rövid tanácskozás után Böröcsök Józsefet a szándékos emberölés büntetéseben vétkesnek mondta ki s e tettének fenytékeül a btkönyv 279. szakasza értelmében tizenkét évi tegyházra s a fölmerült költségek megfizetésére ítélte. Vádlott és a kir. ügyész feleltek. P. H.

Gyászhir. Mély gyásztól áthatott szívvel jelentik: Hausmüller szül. Prokop Teréz, Hausmüller Mariska és öz. Prokopné szül. Ruzsicska Teréz; felejtetlen férj, apa és vőnek Hausmüller Pálnak gr. Zichy Nep. János topolyai uradalma főtisztjének, folyó évi március hó 22-én, reggeli 3/4 10 órakor, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek átjatos felvétele után, éltének 58 ik, tisztviselőségének 41-ik évében történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hiült tetemei f. hó 23-án d. u. 5 órakor fognak a topolyai kalváriai temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szt. mise áldozat f. hó 24-én reggeli 9 órakor fog bemutatni a Mindenhatónak a boldogult lelki enyhüléért. Kelt Topolyán, 1882. március 22-én. Béke hamvaira! — A koszorúkkal diszített ércoporsót nagy néptömeg környezete között a szobából az alantasi uradalmi tisztviselők vitték ki az udvarra, hol a beszentelést és a szertartást nagyságos Balassy Endre címzetes kanonok hegyesi plébános ur, a helybeli és a megjelent vidéki papság segédlete mellett végzé, — a gyászmenet feltűnő néptömeg kíséretében haladt a kalvária sirkert felé — a helybeli honoratiorok között láttuk a kir. járásbírósg, szolgabírósg, városi elül-

járság, összes képviselők, a helybeli olvasókör összes tagjait, azonkívül az iskolának, tanítói kar és mindkét nembeli ifjuság, valamint nagyszámú vidéki ismerősök és jóbarátokat. — A tisztelet, mellyel az elhunyt iránt a közönség viseltetik, jelét adá ez alkalommal azzal is, hogy a gyászmenet alkalmával az összes ületek zárva voltak. — A koporsó háromszori felváltással vitetett a sirkertbe és pedig először a közönségi elüljáróság, másodsor az uradalmi eselőség és harmad ízben a temetőben a srig ismét az uradalmi tisztviselők és bérlők vitték. — Mondhatom, kevés szem volt a bucsúgöngy vetésnél száraz és alig van e nagy közönségben ember, aki ne sajnálná a minden tekintetben derék polgárt és hazafit. H.

Nagyheti ajtósságok. Jeremiás siralmait a rom. kath. egyházban holnap, azaz szerdán délután Tárcey Jozefin, esütörtökön Thim Flóra, pénteken Vojnits Bella urhölgyek és kívülük mind a három napon Karvazy Domonkos és Városov László urak éneklik.

Színház. Csóka Sándor színtársulata egy dolgozó társunkhoz érkezett sürgöny szerint a husvét utáni kedden kezli meg előadásait a „Vadászkürt“ nagytermében. A szinigazgató husvéthétfőre a „dalárda és közönség iránti tiszteletből“ a dalárdának engedte át az általa lefoglalt termet.

Csöd: Milankovics M. János zombori rüföskereskedő ellen; bej. május 2-ka, csödb. Raics Lyubomir.

Baján f. hó 13-án lesz a polgármester választás. A közbizalom Drescher Ede személyében öszpontosul így a nevezettnek egyhangú megválasztása bizonyos. Drescher Rezső venné át a leendő polgármester ügyvédi irodáját s ennek árvaszéki ülőki helyére Bodroghi Gyula ügyvéd választatnék.

Hymen. Törlei Gyula szabadkai földbirtokos, eljegyezte Sárkány Lázár bajai gyógyszerész bájos leányát Ilonka k. a.-t.

A budapesti közraktarak nagyérdékű részletes leírását s igen sikerült fénynyomatu részlet-terveit (u. m. alaprajzát, két homlokzatát, hossz- és keresztmetszetét) közli a „Gazdasági Mérnök“ legutóbbi száma.

Ez országos érdekű s föltötte tanulságos ismertetésére jónak látjuk külön is felhívni ugy a művelt gazdaközönség, valamint a szakkörök figyelmét Ezenkívül említésre méltónak tartjuk még e valóban közhasznú s így bizonyára tömeges pártolásra méltó mezőgazdasági és műszaki hetilapnak következő érdekes és tanulságos cikkeit: A korinthusi csatornáról (7 ábrával) Türr Istvántól. — A vasutak és csatornák harca. Herrich Károlytól. — Az aranka-kiválasztó gépek munkaképessége. Thaimayer Győzőtől. — A must kondenzálásáról (nagyérdékű felfedezés a borászat terén) Dr. Pillitz Vilmostól. — A trágyázás befolyása a dohánnyra. Dr. Kosutány Tamástól. — A színházak tüzbiztonságáról. — Budapesti lakásviszonyok. Kolbenhayer Gyulától. — Egy keletifriz parasztház (2 ábr.) Dr. Rodiczky Jenőtől. — A felvonó vagy emelő csavar (1 ábr.) Neugebauer Sándortól. — A villamosság alkalmazása a mezőgazdaságban. — A szegedi város-ház tervei. — A fümei kikötő. — A mesterséges trágyázás. — A lisztgyártás haladása. — Talajjavítások 1881-ben. Kvassay Jenőtől. — A vízszabályozási ügyek adminisztrációjáról. — Sack-féle többvasu eke (9 ábr.). — Az aratógépek munkaképessége. — A rongyok ipari felhasználása. Binder Lajostól. — A gyáripar előfeltételei Felső-Magyarországon. stb. — Ezen kívül az apróbb közlemények rovatában egész sorát találjuk a közhasznú gyakorlati tanácsoknak. Végül felemlítendőnek tartjuk, hogy a lap rendszeren közli az építési és egyéb vállalati és pályázati hirdetményeket s azok eredményét. — A „Gazdasági Mérnök“ megjelenik minden héten, diszesen kiállítva, gazdag és változatos tartalommal, képekkel és részletrajzokkal. — Előfizetési ára negyedévre csak 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Előfizetéseket még év elejétől kezdve is elfogad a kiadóhivatal (Budapest, kecskeméti-utca 17.)

NYILTTÉR.*

MATTONI-féle BUDAI KIRÁLY KESERÜFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás,
Szt. István-forrás, Gróf Széchényi István-forrás

Mattoni és Wille, Budapest
15-4 Kapható minden gyógyszeriarban és ásványvz-
kereskedésben.

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A zombori első önszegélyző szövetségelnél üresedésbe jött, hetenkint egy napi működéssel s 300 frt évi fizetéssel egybekötött

könyvelői állásra

pályázat nyitattik. A megválasztott állását f. évi április hó végével 300 frt értékű óvadék letétele mellett elfoglalni köteles. Fölhivatnak tehát mindazok, kik e szakban kellő gyakorlati képességgel bírnak s azt elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaik f. évi április hó 22-ig a zombori első önszegélyző szövetséget igazgatóságához benyujtani szíveskedjenek. Zomborban az igazgatóságnak 1882. évi április hó 2-án tartott üléséből

Millassevits János,
szöv. igazgató.

3-1

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy Kuluncsics Ágoston ur háza telkén levő

uj kerti helyiségemet

f. hó 10-én (husvét másnapján) megnyitom, és egész május hó 1-ig hideg ételekkel ellátott konyháma a legnagyobb gondot fordítok; május hó 1-től fogva pedig jó és olcsó reggelivel és vacsorával mindenkor a nagyérdemű közönségnek szolgálhatok.

Jó és kitűnő hegyi boraimat, valamint sörömet a legjobban ajánlom.

Tisztelettel

Hancmann Ignác,
vendéglős.

HIRDETÉMÉNY.

Zombor sz. kir. város gazdasági küldött-sége részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város szolgaszemélyzete részére szükséges ruha és szerelvények beszerzése iránt az árlejtés f. é. április hó 12-én reggeli 10 órakor a város háza kis termében megtartatni fog.

A feltételek és minták a városi számvevő-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor 1882. április 3-án.

Vukicsevits Péter,
gazdasági tanácsnok.

Haszonbér hirdetmény.

A zombori m. k. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az alább elősorolt kincstári uradalmakhoz tartozó bértárgyaknak elhelyezése iránt az alantabb megjelölt helyen és napon kitüntetett bértartamra és föltételek alatt nyilvános árverés fog tartatni, melyre a 10% bánatpénzzel ellátott és bérhátralékkal nem terhelt vállalkozók ezennel meghívotnak.

A fenemlitett bánatpénzzel és 50 kr bélyegjeggyel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árverés előtt az árverési bizottságnál beadandók, a bérleti föltételek ugy az alólirott jószágigazgatóságnál, mint az apatini, szántovai, kulai, kissztapári és palánkai m. k. uradalmi ispánságoknál betekintheők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el, s azok alapján ha fentartatnak is újabb árverés kiírati nem fog.

Tétel szám	Az uradalom és bértárgy megnevezése	Bértárgy kiterjedése		Kikiáltási ár holdenként		Új bértartam	Az árverési határnap mindenkor 9 órakor reggel
		1600 hold	öl	frt	kr		
I. Kulai uradalom.							
1	Pettai I-ső nagybérlet	201	235	11	10	1882. október 1-től 6 évre	Zomb. jószágigazgats. iroda helyiségéb. 1882. máj. 4-én.
2	" V-ik "	335	1097	11	25	" " "	" " "
3	" VI-ik "	41	1429	12	40	" " "	" " "
4	" VII-ik "	225	779	11	05	" " "	" " "
5	" VIII-ik "	355	460	12	16	" " "	" " "
6	Belai szántó föld	200	100	13	40	" " "	" " 5-én.
7	" II-ik nagybérlet	418	720	14	51	" " "	" " "
				évi			
8	Szeghegyi italmérsi jog	—	—	1150	—	" " "	" " 8-án.
9	Kiskéri " "	—	—	1600	—	" " "	" " 9-én.
10	Uj-Verbászi " "	—	—	4750	—	" " "	" " "
11	Cservenkai " "	—	—	3247	—	" " "	" " 10-én.
12	Kereszturi " "	—	—	3020	—	" " "	" " "
13	Pivnicai " "	—	—	1207	—	" " "	" " "
14	Kulai " "	—	—	7200	—	" " "	" " 11-én.
15	Verbászi zsilip " "	—	—	860	—	" " "	" " "
16	Kulai országos vásár	—	—	1325	—	" " "	" " "
II. Palánkai uradalom.							
				hold.	ként		
1	Paragai szántó föld	112	595	11	10	" " "	" " 3-án.
2	Szilbási " "	1317	303	15	30	" " "	" " "
				évi			
3	Bukini italmérsi jog	—	—	1500	—	1882. november 1-től 3 évre	" " 12-én.
4	Tovarisovai " "	—	—	1000	—	" " 6	" " "
5	Bulkeszi " "	—	—	1200	—	" " "	" " 15-én.
6	Hódsághi " "	—	—	2430	—	" " "	" " "
7	Plávnai " "	—	—	661	50	" " "	" " "
III. Kis-Sztapári uradalom.							
				hold.	ként		
1	Felső puszta kulai hegyoldali föld	33	1080	19	20	" " "	" " 2-án.
2	Csonoplyai föld	1821	388	10	05	" " "	" " "
				évi			
3	Ószivai italmérsi jog	—	—	3785	—	1883. január 1-től 6 évre	" " 16-án.
4	Ósztapári " "	—	—	1219	—	" " "	" " "
IV. Apatin-Szántovai uradalom.							
				évi			
1	Monostorszegi maradvány föld	1472	187	4	70	1882 október 1-től 1 évre	" " 3-án.
2	Monostorszegi italmérsi jog	—	—	1700	—	" " 6	" " 17-én.
3	Kolluthi italmérsi jog	—	—	1115	—	1883. január 1-től 6 évre	" " "

Magyar királyi Jóságigazgatóság.

Zomborban, 1882. március 24-én.

1-1.

38. szám.
1882.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kulai tekintetes kir. járásbírótság 218. számú végzése által a zombori kereskedelmi és iparbank végrehajtó javára Sebők János, Galambos János és Sebők István vevőváci lakosok ellen 230 frt tőke, ennek 1881. évi július hó 8. napjától számítandó 350 frt tőke után 6% kamatai és eddig összesen 38 frt 41 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 562 frt 50 krra becsült lovak, kocsik, tehének, buza, zab, csöves kukorica, gazdasági eszközök s szoba-butorzatból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 218. 1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Veprovácon a községházánál leendő eszközlésére 1882-ik évi április hó 17-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kulán, 1882. ik évi március 25-én.

Gyosgyák Gábor,
kir. bírósági végrehajtó.

1-1

Hoff János maláta-csokoládéja.

Gyógyítása az üdült gyomor- és emésztési-fájdalmaknak és vérszegénységnek.

12-9

Tekintetes úr! El nem mulaszthatom ez alkalommal fel-említeni, miszerint nóm önnek maláta sörét egy félév óta ideg-gyöngöség és köhögés ellen a legjobb eredménnyel használja, és caccára annak, hogy nóm a tavasz s ősz beálltával a köhögéstől folyton gyötörtetett, most, hogy ön maláta-sörét használja, minden köhögéstől ment és izmosodik. Azért önnek maláta sörét továbbra is használni fogja. Együttal felkérem 58 üveg maláta kivonat egészségügyi-sör küldésére. Ezen bizonyítványt azon megjegyzéssel adom: miszerint az ön maláta kivonat egészségügyi-sörét megszerettem s azt nóm továbbra is élvezni és használni fogja. S.-A.-Ujhely, 1881. évi május 14-én Tisztelettel
Grosz Róbert.

az északnyugati vaspálya felügyelője.
Hoff János udvari szállító, cs. kir. tanácsos, koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, több magas német rend lovagja és az első valódi maláta gyógytápszerek feltalálója s egyedüli gyártója. Bécs. Gyárhelyiség: Grabenhof 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Főraktár Gallé Emil gyógyszerésznél Zomborban.

!!FIUME!!

! Verseny Triesztnek! !

Az első magyar bizományi és szállítási üzlet

Fiუმებan,

ajánl legujabb aratásból, kitünő minőségű, illatdús

KÁVÉT

minden vasuti és posta-állomásra szállítva, díj- és vámmentesen, utánvétellel, göngyöletekben 4³/₄ kilo tiszta sullyal, a következő jutányos árak mellett:

Egy kilo legf. Rio	ára frt 1.32	Nagyobb
" " Santos	" " 1.36	megrende-
" " S. Domingo	" " 1.35	léseknel
" " Java	" " 1.52	megfelelő
" " Ceylon	" " 1.85	arkedvez-
" " igen finom Mokka	" " 2.10	mények.

Megrendelhetők egyéb gyarmataruk is. Ügynökök kerestetnek.

Teljes tisztelettel

Engel és Stern.

3-2

1880-ik évben 80.000 palack, 1881-ik évben 295.000 palack lett elszállítva.

A mohai ÁGNES-forrás

hazánk egyik legszénsavdúsabb

Savanyuvize

Kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva már is kiterjedt kedveltségnek örvend.
Fris töltésben mindenkor kapható

ÉDESKÜTY L.

m. k. udvari szállítóná Budapest, Erzsébet téren.

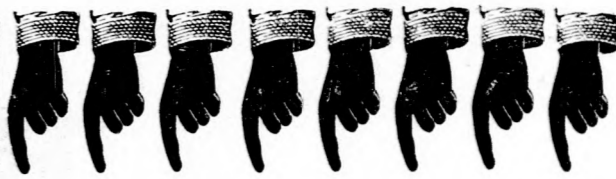
Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Zomborban: Falcione G., Popits I., Heindlhofer R. és Weidinger A. S. uraknál.

1880-ik évben 80.000 palack, 1881-ik évben 295.000 palack lett elszállítva.

A gráci 1881. évi országos kiállításon elismerési oklevelet nyert

A gráci 1880. évi országos kiállításon elismerési oklevelet nyert

A legjobb
szivarka-papir

LE HOUBLON

léle francia gyártmány.

Utánzástól óvunk.

Ezen szivarka-papir csak akkor valódi, ha minden egyes papíron e bélyeg **LE HOUBLON**, és minden egyes carton az alóli övöjegy és aláírással van ellátva.

Cawley & Henry
Propriété du Brevet

CAWLEY & HENRY, al enige Fabrikanten, PARIS
Seuls Fabricants brevetés des Marques:
PAPIER ANANAS Couleur Mais
Qualité supérieure
LE DRAPEAU NATIONAL Blanc ou Mais
Aux Armes de chaque Pays

22-4

Vétele és eladása

mindennemű

állampapírok, sorsjegyek, értékpapírok, részvények, elsőbbségi kötvények, ércpénzek stb.,
váltó-kiírás külföldi piacokra.

Igérvények minden huzáshoz.

Megbízások eszközlése a budapesti és bécsi tőzsdéken.

Tőkeelhelyezésére különösen ajánlja az alólírt váltó-üzlet

a pesti magyar kereskedelmi bank 5%-os zálogleveleit,

melyek a legnagyobb biztonság mellett azon előnyt is nyújtják, hogy a jelenlegi árfolyam szerint, ha ki is huzatnak, veszteséget nem eredményeznek, és napi árfolyamon adatnak el.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzlete

Budapest, Derótya-utca 1. sz. (saját ház).

10-3

A legközelebbi huzásra ajánlunk:

Április 15-ére Magy. kir. nyeremény-kölcsön-sorsjegy-igérvényt 3 ftt és 50 kr. bélyeg.

95. szám.
1882.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbíró 554/1882. számú végzése által Háy Páni zombori lakos ellen 400 ftt tőke, ennek 1881. év december hó 16-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 44 ftt 80 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 381 ftt 20 kr-ra becsült butorneműek, szappantözei készülékek, eszköz- és anyagok, továbbá a helybeli zsinagógában 4 templomi székből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 667/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Zomborban, orgona-utca 655. ö. i. sz. házban leendő eszközzésére 1882-ik évi április hó 7-ik napjának délutáni 2 óra határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1882-ik évi március 27-én.

1-1

Cservenka Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

97. szám.
1882.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. törvényszék 7961/1881. számú végzése által Krizshaber Lipót bajai lakos mint végrehajtó javára 210 ftt Tanurzsics Jócó (mali) sztanisicsi lakos ellen 300 ftt tőke után 1881. évi november hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 ftt 72 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 348 ftt 50 kr-ra becsült butornemű, gazdasági eszköz és anyagok, 3 db ló, 1 vastengelyű koca, 4 db ürü, 3 db magló göbébőlálló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 802/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sztanisieson a község házában leendő eszközzésére 1882-ik évi április hó 12-ik napjának délelőtti 10 óra határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

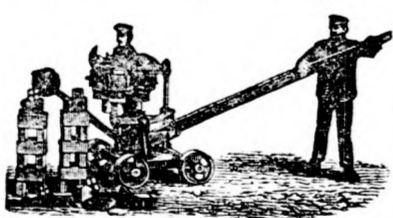
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1882-ik évi március hó 27-én.

1-1

Cservenka Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Téglaégető iparosoknak

ajánlom gőz-, ló-, vagy kéz-hajtásra való gépeimet, melyek agyagosok, falteglák és fedéloserepek olcsó gyártását teszik lehetővé.

Kiválóan ajánlom kézi téglasajtóimat, melyek minden más ily gép fölött nagy előnyben vannak. Ezekkel két ember 4000 db. gyönyörű kongó téglat állíthat elő s amellet járda- és folyosólapok, tűzhatlan mész- és cementhomokkövek, szénfalakválykok stb. sajtolására és verésére is alkalmasak.

Ábrákkal ingyen szolgálók.

Louis Jäger, gépgyáros in Ehrenfeld
6-3
Köln. a Rh.

2068.
Kig. 1882.

Zenta város tanácsától.

Árlejtési hirdetmény.

Zenta város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint két millió darab tégla előállítására f. évi április 10-én d. u. 4 órakor a városháza tanácstermében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Tíz százalékos bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a szóvali árlejtés megkezdéséig elfogadhatnak.

A részletes feltételek id. Papp Antal gazd. tanácsnoktól megszerezhetők.

Zentán 1882. március 29-én tartott tanácsülésből.

2-1

Gombos Gábor,
polgármester.

A közeledő időnyre ajánljuk a következő idei töltésű savanyu vizeket különböző palack nagyságban a legolcsóbb árak mellett é. p.:

Asványvizek gyógyhasználatra a legközelebbi napokban érkeznek.	Bilini	Mohai	Úres Gieshübi vagy Mohai pintes üvegek darabonként 10 krcárért visszavételnek.
	Borszéki	Parádi	
	Buziási	Rohitsi	
	Füredi	Radeini	
	Gieshübi	Solyvai	
	Koritnicai	Szulini	
	Luhi		

Kiváló tisztelettel

3-2.

WEIDINGER S. és ZS.

Nyomatott Bittermann Nándornál Zomborban.